

PRAKSISOVERSIGT · KLAGENÆVNET FOR UDBUD

Praksisoversigt over erstatning ved overtrådte udbudsregler

Ansvarsgrundlag, årsagssammenhæng og tabsopgørelse i Klagenævnet for Udbuds praksis

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 51 afgørelser · 2000-2026

[Læs online](#)**INTRODUKTION**

Klagenævnet for Udbud kan efter påstand fra klageren pålægge en ordregiver at betale erstatning for det tab, en overtrædelse af udbudsreglerne har påført klageren. Nævnets praksis er bygget op om tre selvstændige led – ansvarsgrundlag, årsagssammenhæng og tab – hvor det i praksis næsten altid er ÅRSAGSSAMMENHÆNGEN, der afgør sagen: ansvarsgrundlaget er ofte ubestridt, men klageren skal godtgøre, at virksomheden ville have vundet kontrakten (positiv opfyldelsesinteresse), eller at den ikke ville have afgivet tilbud (negativ kontraktinteresse). Denne oversigt kortlægger de mønstre, Klagenævnet for Udbud gennemgående lægger vægt på – herunder ordregivers bevisbyrde for, at udbuddet ellers ville være blevet annulleret, den skærpede ond tro-doktrin ved tilbudsomkostninger og nævnets udpræget skønsmæssige tabsudmåling – og sammenholder dem med den parallelle domstolspraksis fra Højesteret og landsretterne.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Erstatningshjemlen er lov om Klagenævnet for Udbud § 14, stk. 1 – ikke § 8, som alene regulerer 8-ugers-fristen for at indbringe nævnets afgørelse for domstolene med opsættende virkning.
- 02** Klagenævnet for Udbud afgør erstatningsspørgsmålet efter dansk rets almindelige erstatningsregler: der kræves ansvarsgrundlag (culpa), årsagssammenhæng, adækvans og et dokumenteret tab.
- 03** Klagenævnet for Udbud kræver, at klageren beviser at ville have fået kontrakten tildelt ved en korrekt proces, før der tilkendes erstatning for positiv opfyldelsesinteresse.
- 04** Bevisbyrden for, at ordregiveren i stedet ville have annulleret udbuddet, påhviler ORDREGIVEREN – Klagenævnet for Udbud anvender her Højesterets Montaneisen-princip fra Sag 88/2010.
- 05** Klagenævnet for Udbud accepterer annullationsindsigelsen, når der forelå en saglig og økonomisk håndgribelig grund til genudbud – typisk en markant prisforskel til klagerens tilbud.
- 06** Der er ingen kontraheringspligt over for den eneste tilbageværende konditions-mæssige tilbudsgiver; en saglig annulation afskærer positiv opfyldelsesinteresse.

- 07 Var udbuddet så fejlbehæftet, at ingen lovlig tildelingsbeslutning kunne træffes, afviser Klagenævnet for Udbud positiv opfyldelsesinteresse helt – uanset at ansvarsgrundlaget er erkendt.
- 08 Negativ kontraktinteresse forudsætter efter fast praksis, at udbuddet KUNNE have ført til en lovlig tildeling, OG at klageren ikke var eller burde være bekendt med det forhold, der udgjorde overtrædelsen.
- 09 Klagenævnet for Udbud afviser tilbudsomkostninger, når fejlen fremgik af udbudsmaterialet før tilbudsfristen – klageren afbryder da selv årsagskæden ved at byde med åbne øjne.
- 10 Klagenævnet for Udbud tilkender derimod tilbudsomkostninger, når fejlen først opstod ved den konkrete evaluering og ikke kunne forudses af tilbudsgiveren.
- 11 Erstatningen udmåles som mistet DÆKNINGSBIDRAG eller nettofortjeneste – ikke bruttoavance – og der fradrages sparet risiko og frigjort kapacitet.
- 12 Klagenævnet for Udbud fastsætter nærmest altid erstatningen SKØNSMÆSSIGT og betydeligt under påstanden, når tabsopgørelsen er behæftet med usikkerhed.
- 13 Klagenævnet for Udbud kræver reel dokumentation for interne timer og timesatser; en ekstern salgspris kan ikke lægges til grund for negativ kontraktinteresse, kun faktiske lønomkostninger.
- 14 Udgifter til aktindsigt, klagesagen og advokatbistand under klagesagen er ikke erstatningsberettigede – de dækkes af sagsomkostningerne.
- 15 Erstatningen forrentes efter renteloven § 3, stk. 4 fra det tidspunkt, hvor erstatningspåstanden blev nedlagt.

Erstatningshjemlen: klagenævnsloven § 14 og dansk rets almindelige erstatningsregler

§ 1

Klagenævnet for Udbuds kompetence til at tilkende erstatning følger af [lov om Klagenævnet for Udbud § 14, stk. 1](#):

»Efter påstand fra klageren kan Klagenævnet for Udbud pålægge en ordregiver at yde klageren erstatning for det tab, som denne har lidt som følge af en overtrædelse af de regler, der er nævnt i § 1, stk. 2.«

Det er værd at bemærke, at erstatningshjemlen i den gældende lovebekendtgørelse er § 14 – IKKE § 8. [§ 8, stk. 1](#) regulerer alene, at nævnets afgørelse kan indbringes for domstolene senest 8 uger efter meddelelsen, og at indbringelsen har opsættende virkning. Mange ældre kendelser afsluttes derfor med en henvisning til § 8 (eller til den tilsvarende bestemmelse i den nu ophævede håndhævelseslov) om netop søgsmålsfristen – ikke om erstatningsgrundlaget. Bestemmelsen indeholder desuden den praktisk vigtige regel, at når nævnet har UDSKILT erstatningsspørgsmålet til senere afgørelse, løber søgsmålsfristen for den oprindelige kendelse først fra afgørelsen af erstatningsspørgsmålet.

Hjemlen i § 14 er en kompetenceregulering, ikke en selvstændig ansvarsnorm. Klagenævnet for Udbud har helt konsekvent afgjort erstatningsspørgsmålet efter **dansk rets almindelige erstatningsregler**, hvilket allerede blev slået fast i den tidlige praksis. I [04-23.447](#) fastslog nævnet, at de konstaterede overtrædelser af indkøbsdirektivet og de grundlæggende EU-retlige principper »medførte et erstatningsansvar efter dansk rets almindelige regler«, og at ansvaret påhvilede de indklagede solidarisk. Der stilles derfor krav om ansvarsgrundlag (culpa), årsagssammenhæng, adækvans og et dokumenteret tab.

En særlig lempelse gælder på forsyningsområdet. Efter [§ 14, stk. 2](#) skal en klager, der kræver erstatning for omkostningerne ved at udarbejde et tilbud eller deltage i et udbud omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet, »alene godtgøre, at ordregiveren har overtrådt EU-udbudsreglerne, og at klageren ville have haft en reel mulighed for at få tildelt ordren, hvis reglerne var blevet overholdt«. Bestemmelsen blev påberåbt af klageren i [20/00564](#), men den lempede beviskrav-regel afskærer ikke ordregiveren fra at gøre gældende, at klageren selv har afbrudt årsagskæden.

Det materielle ansvarsgrundlag er i langt de fleste sager overtrædelse af ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet i [udbudsloven § 2, stk. 1](#) – undertiden sammen med de mere specifikke regler om evalueringsmetode i [§ 160](#) eller om tilbudsvurdering. Klagenævnet for Udbud kan derudover suspendere, annullere og udstede påbud efter [§ 13, stk. 1](#), men det er værd at bemærke, at nævnet IKKE kan påbyde ordregiveren at tildele klageren kontrakten. Erstatning er derfor for den forbigående tilbudsgiver ofte det eneste reelle retsmiddel, når kontrakten allerede er indgået.

Bag den danske ordning ligger EU's kontroldirektiver. [Klagedirektivet 89/665/EØF](#) forpligter medlemsstaterne til at sikre klageprocedurer, der blandt andet omfatter tilkendelse af erstatning til personer, der har lidt skade som følge af en overtrædelse – og en tilsvarende ordning gælder på forsyningsområdet efter direktiv 92/13/EØF. Begge direktiver blev styrket ved [direktiv 2007/66/EF](#), der indførte standstill-perioden og reglerne om kontrakter »uden virkning« netop for at afhjælpe den svaghed, at ordregivere kunne gøre en omtvistet tildeling endelig ved hurtig kontraktunderskrift.

LOV

[Lov om Klagenævnet for Udbud § 8, stk. 1](#)[Lov om Klagenævnet for Udbud § 13, stk. 1](#)[Lov om Klagenævnet for Udbud § 14, stk. 1, 2](#)[Udbudsloven § 2, stk. 1](#)[Udbudsloven § 160](#)

PRAKSIS

Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav på grund af tilbudsgivers kendskab til ulovlig evalueringsmodel 14.05.2020

Klagenævnet for Udbud · Skønsmæssig fastsættelse af erstatning efter overtrædelse af udbudsregler 07.07.2005

Ansvarsgrundlaget: hvornår er en udbudsovertrædelse ansvarspådragende

Ansvarsgrundlaget er i praksis den mindst omstridte af de tre erstatningsbetingelser. I langt de fleste erstatningssager anerkender ordregiveren udtrykkeligt, at der foreligger ansvarsgrundlag, og koncentrerer forsvaret om årsagssammenhængen. Sådan var det i [24/10820](#), hvor Gribskov Genbrug anerkendte ansvarsgrundlaget på baggrund af den forudgående annullationskendelse, og i [25/05818](#), hvor det var ubestridt mellem parterne.

Klagenævnet for Udbud lægger ved ansvarsvurderingen vægt på følgende:

-

Overtrædelsens karakter og omfang. Bagatelagtige fejl udløser ikke ansvar. I [2008-0016965](#) fremhævede nævnet netop, at de konstaterede overtrædelser »ikke var af bagatelagtig karakter«. Omvendt kan mange og alvorlige fejl tilsammen udgøre ansvarsgrundlaget, jf. [05-97.232](#), hvor overtrædelserne var »af en sådan karakter og et sådant omfang«, at ordregiveren havde handlet ansvarspådragende.

- **Ansvar udløses også af formelt korrekte, men uegnede valg.** I [2011-0026344](#) var overtrædelsen ikke væsentlig nok til annullation af tildelingsbeslutningen, men var alligevel ansvarspådragende. Nævnet udtalte, at det forhold, at fejlen ikke nødvendigvis ændrede udbuddets resultat, var uden betydning for ansvarsgrundlaget.
- **Vanskelige tekniske skøn fritager ikke.** I [04-220.283](#) gjorde Hjørring Kommune gældende, at fejlene var resultatet af vanskelige tekniske skøn og ikke culpøs adfærd. Nævnet fastslog alligevel ansvar.
- **Retsvildfarelse fritager som hovedregel ikke.** I [2006-0005063](#) afviste nævnet fondens forklaring om »undskyldelig vildfarelse« om udbudspligten og kaldte undladelsen af at afholde EU-udbud »grov og ansvarspådragende«. (Sagen endte dog med frifindelse på årsagssammenhængen, fordi klagerne var professionelle entreprenører med fuldt kendskab til reglerne.)
- **Uklarheder i udbudsmaterialet er ordregivers risiko.** I [22/14567](#) fandt nævnet, at påståede fejl i det vindende konsortiums tilbud i realiteten skyldtes uklarheder i Tønder Spildevands eget udbudsmateriale, og at risikoen derfor påhviler ordregiveren.

Omvendt lægger Klagenævnet for Udbud også vægt på klagerens egen adfærd allerede ved ansvarsvurderingen. I [03-200.050](#) fandt nævnet, at ordregiveren IKKE havde handlet ansvarspådragende ved at gennemføre forhandlinger, fordi klageren selv valgte at deltage vel vidende, at det kunne stride mod tilbudsloven – men nævnet fastholdt ansvaret for de manglende underkriterier. Og i [03-228.335](#) afviste nævnet en indsigelse om egen skyld med den principielle bemærkning, at en tilbudsgiver ikke har pligt til at afklare uklarheder i udbudsmaterialet.

LOV [Udbudsloven § 2, stk. 1](#)

PRAKSIS	Klagenævnet for Udbud · Erstatningskrav afvist efter mangelfuldt udbud hos Billund Varmeværk	19.12.2025
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling	24.03.2025
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for mistet fortjeneste efter udbudsfejl ved etablering af renseanlæg	29.11.2023
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tilbudsomkostninger efter konstateret overtrædelse af udbudsreglerne	28.11.2012
	Klagenævnet for Udbud · Tilbudsgiver fik medhold i krav om erstatning for tilbudsudgifter grundet ordregivers udbudsfejl	15.12.2009
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for ulovligt udbud af affaldsbeholdere	21.09.2007
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tilbudsomkostninger trods grov overtrædelse af udbudsregler	21.02.2007
	Klagenævnet for Udbud · Tilbudsgiver tilkendt erstatning for mistet entreprise efter overtrædelse af Tilbudsloven	14.06.2005
	Klagenævnet for Udbud · Erstatningskrav afvist trods overtrædelse af udbudsregler på grund af manglende årsagssammenhæng	02.12.2004
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter overtrædelse af Tilbudsloven	13.09.2004

§ 3 Positiv opfyldelsesinteresse: klagerens bevis for at ville have vundet kontrakten

Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse forudsætter, at klageren godtgør at ville have fået kontrakten tildelt, hvis udbudsreglerne var blevet overholdt. Klagenævnet for Udbud formulerer kravet konsekvent – i [20/04801](#) med henvisning til »fast praksis om, at en forbigået tilbudsgiver kun kan få erstatning for positiv opfyldelsesinteresse, hvis det kan bevises, at tilbudsgiveren ville have fået tildelt kontrakten, hvis udbudsreglerne var blevet overholdt«.

Hvad Klagenævnet for Udbud lægger vægt på, når kravet er opfyldt:

- **At nævnet allerede i annullationskendelsen har fastslået, hvem der havde det bedste tilbud.** I [24/10820](#) havde nævnet forinden fastslået, at Verdis' tilbud på begge delkontrakter samlet set var bedre end den vindende tilbudsgivers – det var derfor uden videre godtgjort, at Verdis ville have vundet ved en korrekt evaluering.
- **At tildelingskriteriet var laveste pris, og klageren var lavestbydende.** I [2005-0002499](#) fulgte kravet direkte af, at klagerens tilbud var det laveste under et laveste pris-kriterium.
- **At ordregiverens EGEN evaluering var positiv.** I [20/05568](#) lagde nævnet vægt på, at Gentofte Kommunes egen evaluering af Eksponents tilbud havde været positiv – hvorved kommunens efterrationaliserede indvending om, at den tilbudte Drupal-løsning var for kompleks, faldt til jorden.
- **At ordregiveren ikke kan påberåbe sig et kvalitetsforbehold, den selv har accepteret hos konkurrenten.** I [20/06297](#) gjorde Ringkøbing-Skjern Kommune gældende, at DFD's tilbudte T-shirt var »reelt uantagelig«. Nævnet lagde afgørende vægt på, at DFD's og Berendsens T-shirts var IDENTISKE, og at kommunen havde accepteret Berendsens.

Hvad der derimod bringer kravet til fald:

- **At klagerens eget tilbud var ukonditionsmæssigt.** Dette er den klassiske afvisningsgrund. I [02-137.810](#) manglede klagerens tilbud side 24 af tilbudslisten, og i [20/02619](#) indeholdt SUEZ' tilbud forbehold over for grundlæggende elementer. I begge tilfælde kunne klageren under ingen omstændigheder have fået kontrakten.
- **At tildelingen ville have krævet en kvalitativ vurdering, der aldrig blev foretaget.** I [21/04186](#) korrigerede nævnet Assembles egen prisberegning fra 6,48 til 11,45 mio. kr. Med KMD's tilbud på 13,1 mio. kr. var prisforskellen ikke markant nok til at afgøre tildelingen alene på pris, og da den kvalitative vurdering aldrig blev gennemført, kunne det ikke bevises, hvem der ville have vundet.
- **At sammenligningsgrundlaget slet ikke lader sig rekonstruere.** I [04-91.428](#) kunne nævnet ikke fastslå en korrekt og entydig sammenligning af tilbuddenes dækningsgrader for de prioriterede sprog uden en sagkyndig vurdering – kravet om tabt fortjeneste blev derfor afvist, mens tilbudsomkostningerne blev erstattet.
- **At klageren havde betinget sit tilbud af noget, der ikke indtraf.** I [04-111.497](#) var det afgørende ikke amtets fejl, men at klageren selv havde betinget sit tilbud af at vinde samtlige 74 ruter.

Et bemærkelsesværdigt træk er, at kredsen af erstatningsberettigede ikke er begrænset til tilbudsgiveren selv. I [22/14567](#) fik Krüger A/S – der var UNDERENTREPRENØR for den næstbedste tilbudsgiver – tilkendt 4 mio. kr. i positiv opfyldelsesinteresse.

LOV	Lov om Klagenævnet for Udbud § 14, stk. 1	Udbudsloven § 2, stk. 1
PRAKSIS	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling	24.03.2025
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for mistet fortjeneste efter udbudsfejl ved etablering af renseanlæg	29.11.2023
	Klagenævnet for Udbud · Afslag på erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig direkte tildeling	13.10.2021
	Klagenævnet for Udbud · Krav om erstatning for tilbudsomkostninger afvist efter annulleret udbud grundet tilbuddets ukonditionsmæssighed	25.02.2021
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt	10.02.2021
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt	17.12.2020
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav da annulation af udbud var sandsynlig	08.10.2020
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt til en anden tilbudsgiver	28.04.2006
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tilbudsudgifter efter udbudsfejl ved tolkeydelser	06.04.2005
	Klagenævnet for Udbud · Erstatningskrav efter udbud afvist grundet manglende årsagssammenhæng	03.02.2005
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav på grund af ukonditionsmæssigt tilbud trods ordregivers udbudsfejl	24.03.2004

Annulationsindsigelsen: ordregiverens bevisbyrde efter

§ 4 Montaneisen-princippet

Den langt hyppigste indsigelse mod positiv opfyldelsesinteresse er ordregiverens påstand om, at udbuddet under alle omstændigheder ville være blevet annulleret, hvis fejlen var undgået. Indsigelsen er reelt en påberåbelse af, at ordregiveren ikke har kontraheringspligt.

Klagenævnet for Udbud placerer BEVISBYRDEN for det alternative hændelsesforløb hos ORDREGIVEREN. Grundlaget er Højesterets dom i **Montaneisen GmbH mod Kystdirektoratet**, [Sag 88/2010](#), hvor Højesteret udtalte:

»Højesteret finder, at det må påhvile Kystdirektoratet... at sandsynliggøre, at man, hvis Minegruppens tilbud var blevet afvist, ikke ville have antaget Montaneisens tilbud, men ville have annulleret udbuddet.«

Dette princip anvendes direkte af Klagenævnet for Udbud. I [24/10820](#) henviste nævnet udtrykkeligt til Montaneisen-dommen og afviste Gribskov Genbrugs indsigelse. Nævnet lagde vægt på fire konkrete forhold:

- Ved en korrekt evaluering ville Verdis' tilbud have været de økonomisk mest fordelagtige.
- Det forhold, at ordregiveren havde MISFORSTÅET SIN EGEN evalueringsmodel, gjorde ikke modellen uklar.
- Ordregiveren havde både under evalueringen og efterfølgende forholdt sig til spørgsmålet og var nået frem til, at der ikke var grundlag for annulation.
- Ordregiveren havde OPRETHOLDT kontrakten med den vindende tilbudsgiver også efter annulationskendelsen – hvilket stod i direkte modstrid med påstanden om, at udbuddet var ugyldigt.

Det sidste punkt er en tilbagevendende bevisretlig pointe: ordregiverens faktiske adfærd EFTER kendelsen tæller. Sammenhængen med [udbudsloven § 185, stk. 2](#) – hvorefter en ordregiver skal bringe en kontrakt til

ophør, når tildelingsbeslutningen er annulleret, medmindre særlige forhold tilsiger videreførelse – gør, at en ordregiver, der vælger at videreføre kontrakten, vanskeligt kan hævde, at udbuddet slet ikke kunne have ført til en lovlig tildeling.

Når ordregiveren derimod LØFTER bevisbyrden, lægger Klagenævnet for Udbud typisk vægt på et håndgribeligt økonomisk motiv for genudbud. Følgende sammenligning illustrerer mønstret:

Sag	Ordregivers annullationsargument	Udfald
20/04801 (G4S/Post Danmark)	Klagers tilbud ca. 15 % dyrere; intet tidspres; fejlen skyldtes utilsigtet fortolkning	Bevisbyrden løftet – frifindelse
2015-6250 (Holmrís/Holbæk)	Stor prisforskel til de øvrige tilbud og til kommunens targetpris; genudbud for at sikre effektiv konkurrence	Bevisbyrden løftet – kun negativ interesse (100.000 kr.)
2009-0019614 (Manova)	Beskedent antal mulige tilbudsgivere; annulation for at sikre effektiv konkurrence	Bevisbyrden løftet – kun negativ interesse (50.000 kr.)
17/00351 (Tunstall/Herlev)	Kommunen havde undervejs udtrykt tvivl om genopladelige batterier og oprindeligt afvist tilbuddet netop dér	Bevisbyrden løftet – kun negativ interesse (30.000 kr.)
2006-0007516 (Dansk Høreteknik)	Klagers produkter reelt uantagelige; produktkravene utilstrækkeligt beskrevet	Bevisbyrden løftet – kun negativ interesse (50.000 kr.)
24/10820 (Verdis/Gribskov)	Evalueringsmodellen angiveligt uklar → annullationspligt	Bevisbyrden IKKE løftet – 10 mio. kr.
20/06297 (DFD/Ringkøbing-Skjern)	Klagers T-shirt reelt uantagelig	Bevisbyrden IKKE løftet – 2,5 mio. kr.
20/05568 (Ekspontent/Gentofte)	Løsningen for kompleks; ville have genudbudt med ændrede krav	Bevisbyrden IKKE løftet – 1,2 mio. kr.
2009-001953 (Schultz/Kulturarvstyrelsen)	Kun ét gyldigt tilbud tilbage → ville have annulleret	Bevisbyrden IKKE løftet – 800.000 kr.

Mønstret er altså, at Klagenævnet for Udbud accepterer annullationsindsigelsen, når der er DOKUMENTERET, SAMTIDIG dokumentation for ordregiverens forbehold (interne evalueringsnotater, tidligere afvisningsbegrundelser) eller et markant og efterprøvbart økonomisk incitament til genudbud. Nævnet afviser den derimod, når indsigelsen er efterrationaliseret og strider mod ordregiverens egne samtidige vurderinger.

Endelig har nævnet i [04-23.447](#) afvist annullationsargumentet med en principiel begrundelse: en sådan hypotetisk argumentation ville reelt gøre erstatning for positiv opfyldelsesinteresse umulig.

LOV

[Lov om Klagenævnet for Udbud § 14, stk. 1](#)
[Udbudsloven § 185, stk. 2](#)

PRAKSIS

Højesteret · Kystdirektoratets erstatningsansvar for overtrædelse af udbudsregler ved antagelse af tilbud med grundlæggende forbehold	15.06.2012
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling	24.03.2025
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt	10.02.2021
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt	17.12.2020
Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav da annulation af udbud var sandsynlig	08.10.2020

Klagenævnet for Udbud · Erstatning for afholdte tilbudsomkostninger efter annulleret tildelingsbeslutning	20.12.2017
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for negativ kontraktinteresse efter uretmæssig annullation af udbud	19.01.2017
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tilbudsomkostninger efter udbudsfejl vedrørende vejledningstjenester	19.10.2010
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tabt fortjeneste efter udbudsfejl ved digitalt formidlingsprojekt	25.01.2010
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for udbudsfejl ved indkøb af høretekniske hjælpemidler	12.07.2007
Klagenævnet for Udbud · Skønsmæssig fastsættelse af erstatning efter overtrædelse af udbudsregler	07.07.2005

§ 5 Når udbuddet slet ikke kunne føre til en lovlig tildeling

En selvstændig og særligt hårdtslående afvisningsgrund er, at udbuddet var så fejlbehæftet, at ORDREGIVEREN ikke lovligt kunne have tildelt kontrakten til NOGEN. I den situation er der pr. definition ikke årsagssammenhæng mellem overtrædelsen og et tab af positiv opfyldelsesinteresse – uanset hvor klart klageren havde det bedste tilbud.

Doktrinen blev tydeligt formuleret i [2014-8314](#), hvor Favrskov Kommune havde anvendt uegnede tildelingskriterier. Klagenævnet for Udbud fastslog, at licitationsbetingelserne var så fejlbehæftede, at de ikke kunne danne grundlag for en lovlig tildelingsbeslutning, og at kommunen ikke lovligt kunne have ændret tildelingskriteriet undervejs uden at overtræde ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet. Samme resultat i [2009-0019655](#), hvor Viborg Kommunes ulovlige fabrikatsangivelser og uegnede tildelingskriterium afskar positiv opfyldelsesinteresse.

Doktrinen er fortsat central i den nyeste praksis:

- I [22/14562](#) (Atea mod Region Sjælland) krævede Atea 11,7 mio. kr. i positiv opfyldelsesinteresse efter at være blevet slået med kun 1,61 point. Klagenævnet for Udbud lagde afgørende vægt på sin egen tidligere konstatering af, at »Udbudsmaterialet må derfor anses for på afgørende punkter at have været uklart og uigennemsigtigt«, og at tegningsmaterialet »kan ikke antages at have været fuldt ud tilstrækkeligt og retvisende til, at Region Sjælland kunne evaluere de modtagne tilbud ... på lige vilkår«. Da en lovlig kontraktindgåelse var umulig, forelå der ingen årsagssammenhæng.
- I [20/00564](#) (Jørns Rutetrafik) medførte den ulovlige evalueringsmodel, at ingen lovlig tildelingsbeslutning kunne træffes – kravet på 5,16 mio. kr. faldt.
- I [J.nr. 25/01946](#) (Søborg mod Odsherred Kommune) var referencekravets alternative 2. led ikke præciseret i udbudsmaterialet – fx hvad der menes med »relevant erfaring«. Det gjorde det umuligt for kommunen at træffe en lovlig tildelingsbeslutning selv ved korrekt fortolkning, og kravet på 9,68 mio. kr. i positiv opfyldelsesinteresse blev afvist.

Doktrinen har en dobbelt, og for klageren ubehagelig, effekt: den afskærer den positive interesse, OG den udgør det FØRSTE af de to led i den negative kontraktinteresses årsagsprøvelse (se næste sektion). En klager kan altså stå i den situation, at ordregiverens fejl er så grov, at hverken tabt fortjeneste eller tilbudsomkostninger kan kræves erstattet.

LOV

Udbudsloven § 2, stk. 1

Udbudsloven § 160

PRAKSIS

Klagenævnet for Udbud · Vognmand Andreas R. Søborg A/S mod Odsherred Kommune: Erstatningskrav afvist trods udbudsretlig overtrædelse	03.03.2026
Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	22.12.2023
Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav på grund af tilbudsgivers kendskab til ulovlig evalueringsmodel	14.05.2020
Klagenævnet for Udbud · Erstatningskrav for tabt fortjeneste afvist på grund af manglende årsagssammenhæng i udbudssag	23.05.2016
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for ulovligt udbud: Tilkendelse af negativ kontraktinteresse efter annulleret tildeling	19.07.2010

§ 6 Negativ kontraktinteresse: de to betingelser og ond tro-doktrinen

Erstatning for negativ kontraktinteresse – de forgæves afholdte omkostninger ved at udarbejde tilbud og deltage i udbuddet – er den subsidiære påstand i næsten alle erstatningssager. Klagenævnet for Udbud har i [25/05818](#) sammenfattet den faste praksis i en enkelt, klar formel:

»Efter fast praksis er der ikke årsagssammenhæng og dermed ikke grundlag for erstatning i form af negativ kontraktinteresse, hvis 1) udbuddet ikke var egnet til at danne grundlag for en lovlig tildelingsbeslutning, og 2) den erstatningssøgende var bekendt med eller burde være bekendt med det eller de forhold, der udgjorde en overtrædelse af udbudsreglerne.«

Begge betingelser skal være opfyldt, før kravet falder. I Billund Varmeværk-sagen var det tilfældet: udbudsmaterialet var allerede fundet uegnet i den forudgående kendelse, og fejlen – modstridende oplysninger, hvor udbudsbekendtgørelsen angav »nej« til optioner, mens beregningsarket inkluderede dem – var fastlagt allerede ved offentliggørelsen. Exodraft var derfor eller burde have været bekendt med manglen, og kravet på ca. 1,84 mio. kr. blev afvist.

Ond tro-doktrinen er den enkeltfaktor, Klagenævnet for Udbud oftest afgør negativ kontraktinteresse på. Mønstret går igen på tværs af årtier:

- **Fejlen fremgik tydeligt af udbudsbetingelserne.** I [2010-0023215](#) havde RenoNorden afgivet tilbud med kendskab til de uegnede underkriterier – nævnet formulerede det som, at klageren havde afholdt udgifterne »med åbne øjne for de vilkår, tilbuddet ville blive vurderet under«.
- **Fejlen var åbenlys.** I [2010-0022370](#) var uoverensstemmelsen mellem udbudsbekendtgørelsens og udbudsmaterialets angivelse af etageantal i et punkthus en åbenlys fejl, som klageren burde have kendt.
- **Klageren havde selv gjort opmærksom på problemet.** I [20/05029](#) (Kære Pleje Fredericia) havde klageren selv stillet spørgsmål til afgrænsningen af referencekravet – nævnet konkluderede, at klageren dermed var bevidst om usikkerheden og handlede for egen risiko. Samme mekanisme i [22/14562](#), hvor Atea i et udbudsspørgsmål havde tilkendegivet, at »det ikke vil være muligt for Ordregiver at få ens tilbud fra de givende leverandører baseret på blot tegninger fra bilag 5«.
- **Klageren var advaret af myndighederne.** I [2011-0024071](#) fremgik det ulovlige frie valg mellem miniudbud og direkte tildeling tydeligt af SKI-rammekontrakten, som Konica Minolta selv havde tiltrådt – klageren afbrød dermed selv årsagskæden.
- **Klageren kendte til modellen fra tidligere udbud.** I [20/00564](#) havde Nordjyllands Trafikselskab brugt den uegnede evalueringsmodel i adskillige tidligere udbud, hvor Jørns Rutetrafik også havde deltaget.
-

Klageren var professionel og kendte reglerne. I [2006-0005063](#) blev MT Højgaard og Skanska nægtet erstatning, netop fordi de som professionelle entreprenørfirmaer med udbudsekspertise var fuldt bekendte med, at licitationen ikke var gennemført efter reglerne.

- **Klageren fik senere kendskab og fortsatte alligevel.** I [03-222.127](#) begrænsede nævnet ansvaret til perioden FØR den dato, hvor klageren modtog oplysning om den reelle bygherre – tabet opstod efter denne dato, og årsagssammenhængen manglede.

Modsat tilkender Klagenævnet for Udbud negativ kontraktinteresse, når fejlen først materialiserede sig ved den konkrete evaluering og derfor ikke kunne forudses ved tilbudsafgivelsen:

- I [17/01401](#) kunne Lekolar ikke have forudset, at ordregiveren ville inddrage varer uden for rammeaftalens sortiment i evalueringen af de fire cases.
- I [17/00488](#) afviste nævnet ordregiverens argument om, at klageren burde have kendt fejlen, fordi evalueringsmetoden var »usædvanlig og uforudsigelig«.
- I [2010-0021720](#) kunne Falck ikke forudse de mange væsentlige fejl i ordregiverens kontrolbud og var berettiget til at forvente en korrekt gennemført proces. Nævnet fastslog udtrykkeligt, at ordregiverens teoretiske MULIGHED for at annullere udbuddet ikke ændrede ved årsagsforbindelsen for tilbudsomkostningerne.
- I [2011-0026344](#) formulerede nævnet en generel formodningsregel: en tilbudsgiver afgiver sit tilbud i forventning om, at ordregiveren overholder udbudsbetingelserne, og det påhviler ordregiveren at godtgøre, at klageren alligevel ville have budt.
- I [2008-0016965](#) foretog nævnet en DIFFERENTIERET vurdering: klageren burde kende visse fejl, der fremgik af udbudsbetingelserne, men kunne ikke forventes at kende til, at kommunen ville anvende en ulovlig evalueringsmodel – og erstatning blev tilkendt for de sidstnævnte overtrædelser.
- I [2016-449](#) tidsafgrænsede nævnet årsagssammenhængen præcist: omkostninger afholdt FØR den 15. oktober 2015 var erstatningsberettigede, fordi Motus indtil da ikke kunne forventes at kende de ulovlige krav – omkostninger derefter var ikke.

En særskilt afvisningsgrund er, at overtrædelser slet ikke havde konsekvenser for udfaldet. I [2011-0024383](#) lagde nævnet vægt på, at den uigennemsigtige karakterskala ikke var blevet anset for væsentlig nok til annulation, fordi det ikke var sandsynliggjort, at klageren ville have vundet ved en lovlig metode – og at der derfor heller ikke var årsagssammenhæng til tilbudsomkostningerne.

LOV	Lov om Klagenævnet for Udbud § 14, stk. 1, 2	Udbudsloven § 2, stk. 1
PRAKSIS	Klagenævnet for Udbud · Erstatningskrav afvist efter mangelfuldt udbud hos Billund Varmeværk	19.12.2025
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	22.12.2023
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tilbudsudgifter på grund af åbenlyse fejl i udbudsmateriale og klagers egen skyld	14.07.2020
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav på grund af tilbudsgivers kendskab til ulovlig evalueringsmodel	14.05.2020
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning til tilbudsgiver for negativ kontraktinteresse efter ulovligt udbud af daginstitutionsmøbler	03.07.2018
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning til forbigået tilbudsgiver efter anvendelse af ulovlig evalueringsmodel	04.10.2017

Klagenævnet for Udbud · Erstatning for afholdte tilbudsomkostninger efter ulovlige udbudsbetingelser	31.10.2016
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tilbudsomkostninger efter konstateret overtrædelse af udbudsreglerne	28.11.2012
Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tilbudsomkostninger på grund af manglende årsagssammenhæng	23.02.2012
Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for negativ kontraktinteresse på grund af manglende årsagsforbindelse i udbudssag	16.02.2012
Klagenævnet for Udbud · Erstatningskrav for tilbudsomkostninger afvist grundet manglende årsagssammenhæng	25.11.2011
Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	14.09.2011
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tilbudsomkostninger grundet fejl i kontrolbud ved udbud af redningsberedskab	12.08.2011
Klagenævnet for Udbud · Tilbudsgiver fik medhold i krav om erstatning for tilbudsudgifter grundet ordregivers udbudsfejl	15.12.2009
Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tilbudsomkostninger trods grov overtrædelse af udbudsregler	21.02.2007
Klagenævnet for Udbud · Erstatningskrav afvist efter vildledende udbudsmateriale om bygherre	04.07.2005

§ 7 Tabsopgørelsen ved positiv opfyldelsesinteresse: dækningsbidrag, fradrag og skønsmæssig nedsættelse

Bevisbyrden for tabets EKSISTENS og STØRRELSE påhviler klageren – det blev udtrykkeligt slået fast i [24/10820](#). Selv når klageren vinder på ansvar og årsagssammenhæng, ender erstatningen næsten altid betydeligt under påstanden.

Beregningsgrundlaget. Klagenævnet for Udbud tager udgangspunkt i det mistede DÆKNINGSBIDRAG, ikke bruttoavancen og ikke virksomhedens generelle overskudsgrad:

- I [04-23.447](#) afviste nævnet en opgørelse baseret på bruttoavance med den begrundelse, at et sådant tab ikke opfylder den erstatningsretlige betingelse om PÅREGNELIGHED – erstatningen skulle i stedet fastsættes til den mistede NETTOFORTJENESTE.
- I [20/06297](#) fastholdt nævnet omvendt det forventede dækningsbidrag som grundlag – og afviste kommunens argument om, at DFD's betydeligt lavere gennemsnitlige overskudsgrad skulle anvendes.
- I [24/10820](#) tog nævnet ved omsætningsopgørelsen udgangspunkt i kontraktens ANSLÅEDE VÆRDI, som ordregiveren selv havde lagt til grund, og bemærkede, at den naturlige usikkerhed over en 8-årig kontraktperiode ikke i sig selv gav grundlag for at fravige dette udgangspunkt.

Fradrag Klagenævnet for Udbud foretager. Nævnet lægger gennemgående vægt på, at klageren ved ikke at få kontrakten er blevet FRIGJORT for både omkostninger og risiko:

- Faste udgifter og sparet risiko ved ikke at skulle udføre arbejdet, jf. [2005-0002499](#).
- Generalomkostninger og projektrisiko samt klagerens tabsbegrænsningspligt (muligheden for at påtage sig andre opgaver), jf. [03-200.050](#).
- Den forretningsmæssige risiko ved projektets gennemførelse, jf. [04-220.283](#).
-

Poster der ville udgøre DOBBELTERSTATNING – i [20/05568](#) blev et krav vedrørende 600 konsulenttimer afvist på dette grundlag, og i [20/06297](#) blev 766.000 kr. for forventet bortkommet tøj fratrasket, fordi beløbet var et erstatningsbeløb og ikke en del af omsætningen.

- Justering til det faktisk forhandlede kontraktbeløb i stedet for klagerens oprindelige tilbud, når klageren selv har deltaget i (ulovlige) forhandlinger, jf. [03-200.050](#).

Den skønsmæssige nedsættelse. Klagenævnet for Udbud fastsætter i praksis ALTID erstatningen skønsmæssigt, når opgørelsen er usikker. De faktorer, nævnet i [24/10820](#) fremhævede som grundlag for at reducere kravet fra 19.153.000 kr. til 10.000.000 kr., er illustrative for, hvad nævnet efterspørger og savner:

- Referencekontrakterne var alene udvalgt ud fra GEOGRAFISK NÆRHED, og der forelå ikke oplysninger, der muliggjorde en egentlig sammenligning af kontraktvilkår og konkurrencesituation. Skønnet over indtjeningsgraden måtte derfor tages med forbehold – dette til trods for en revisorerklæring fra EY udført efter ISRS 4400.
- Det var UOPLYST, i hvilket omfang klageren kunne have kompenseret for den tabte omsætning ved at udnytte overskydende kapacitet eller udvide kapaciteten.
- Det var UOPLYST, om klageren ville være blevet forhindret i at påtage sig andre opgaver.
- Parterne havde ikke belyst betydningen af, at erstatningen er en KAPITALISERING af indtjeningen over 8 år.

De skønsmæssige reduktioner er gennemgående markante. Nedenstående oversigt viser spændet:

Sag	Påstand	Tilkendt	Reduktion
24/10820 Verdis	19.153.000 kr.	10.000.000 kr.	~48 %
22/14567 Krüger	5.350.746 kr.	4.000.000 kr.	~25 %
20/06297 DFD	4.136.884 kr.	2.500.000 kr.	~40 %
20/05568 Ekspont	2.233.670 kr.	1.200.000 kr.	~46 %
04-220.283 HP Gruppen	2.675.000 kr.	2.000.000 kr.	~25 %
04-23.447 Brunata	2.072.393 kr.	250.000 kr.	~88 %
03-200.050 Brdr. Thybo	1.796.563 kr.	650.000 kr.	~64 %

En tilbagevendende bemærkning er, at nævnet nedsætter under hensyn til »den usikkerhed, der er forbundet med indtægter og udgifter over en 6-årig kontraktperiode« ([20/05568](#) og [20/06297](#)). Jo længere kontraktperiode, desto større skønsmæssigt nedslag.

Ved sammensatte krav foretager Klagenævnet for Udbud en post-for-post-prøvelse. I [22/14574](#) (Øens Taxa mod FynBus m.fl.) af et samlet krav på 3.579.618 kr. tilkendte nævnet 600.000 kr. og afviste udtrykkeligt: tabt indtjening på en aftale, hvor klageren kun var INTERVENIENT; tab ved ikke at kunne byde på et senere udbud (manglende ADÆKVANS – klagerens generelle økonomi var ordregiverne uvedkommende); compensation for klagerens EGEN forbrugte tid (afvist i overensstemmelse med fast praksis); og tab af GOODWILL (udokumenteret og ikke adækvat). Samme sag illustrerer også, at bevisbyrden for, at de MELLEMLIGGENDE tilbudsgivere (nr. 2 og 3) havde konditionsmæssige tilbud, påhviler ordregiveren.

Klagenævnet for Udbud · Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling	24.03.2025
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for mistet fortjeneste efter udbudsfejl ved etablering af renseanlæg	29.11.2023
Klagenævnet for Udbud · Afgørelse om erstatning efter ulovlig frafaldelse af mindstekrav i udbud om flextrafik	13.12.2022
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt	10.02.2021
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt	17.12.2020
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt til en anden tilbudsgiver	28.04.2006
Klagenævnet for Udbud · Skønsmæssig fastsættelse af erstatning efter overtrædelse af udbudsregler	07.07.2005
Klagenævnet for Udbud · Tilbudsgiver tilkendt erstatning for mistet entreprise efter overtrædelse af Tilbudsloven	14.06.2005
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter overtrædelse af Tilbudsloven	13.09.2004

§ 8 Dokumentations- og beviskrav ved negativ kontraktinteresse

Ved tilbudsomkostninger er det gennemgående problem for klagerne ikke årsagssammenhængen alene, men DOKUMENTATIONEN. Klagenævnet for Udbud stiller reelle krav og reducerer konsekvent til et skønsmæssigt beløb, når kravene ikke er opfyldt.

Hvad Klagenævnet for Udbud afviser at lægge til grund:

- **Salgspris i stedet for faktiske lønomkostninger.** Dette er det hyppigste og mest principielle afslag. I [2016-449](#) opgjorde Motus internt tidsforbrug til en timepris på 1.650 kr. – nævnet fastslog, at negativ kontraktinteresse kun dækker AFHOLDTE UDGIFTER (som løn), ikke et dækningsbidrag. Samme i [17/00488](#), hvor nævnet bemærkede, at en timesats på 600 kr. lignede en ekstern faktureringspris snarere end virksomhedens faktiske lønomkostninger.
- **Udokumenteret timeforbrug.** I [17/00488](#) udtalte nævnet ordret:

»Der ikke tilstrækkelig dokumentation for den anvendte timesats på 600 kr. Der foreligger heller ikke dokumentation på det opgjorte timeforbrug, og det er ikke oplyst, hvordan timeforbruget er opgjort.«

- **Poster helt uden bilag.** I [17/01401](#) blev en konsulentpost på ca. 39.000 kr. ikke dokumenteret med fakturaer, og de opgjorte timer og timepriser hvilede på skøn og regneark uden underliggende dokumentation. Da ordregiveren SPECIFIKT havde bestridt tallene, kunne nævnet ikke lægge dem til grund – 235.775,53 kr. blev til 60.000 kr.
- **Manglende besvarelse af ordregiverens spørgsmål.** I [2015-6250](#) havde Holmris + Flexform afvist at besvare kommunens specifikke spørgsmål om opgørelsen – kravet på 160.315,08 kr. blev skønsmæssigt sat til 100.000 kr.
- **Moms hos momsregistrerede klagere.** I [2008-0018063](#) blev erstatningen på 60.000 kr. udtrykkeligt fastsat UDEN moms, fordi klageren var momsregistreret.

Poster der efter fast praksis IKKE er erstatningsberettigede:

-

Udgifter til aktindsigt og til selve klagesagen, jf. [17/00351](#), hvor kravet blev reduceret fra 59.500 kr. til 30.000 kr.

- Advokatudgifter under klagesagen – de dækkes af de tilkendte sagsomkostninger, jf. [2009-0019655-04-91.428](#) og [04-37.538](#).
- Internt timeforbrug, der må anses for en del af den almindelige virksomhedsdrift, jf. [04-37.538](#), hvor kravet på 15.625 kr. for internt tidsforbrug blev afvist.
- Aktiver klageren stadig besidder. I [17/00488](#) blev kravet vedrørende prøvemøbler til 26.303,70 kr. afvist, fordi møblerne fortsat var i klagerens besiddelse og en værdiforringelse ikke var dokumenteret.

Hvad der derimod ANERKENDES:

- Konkrete, fakturerede eksterne udgifter. I [2016-449](#) blev 72.582 kr. til ekstern bistand anset for tilstrækkeligt dokumenteret og påregneligt.
- Udgifter til forgæves ekstern afprøvning som direkte følge af ulovlige krav. I [04-37.538](#) blev 60.732,45 kr. til afprøvning hos Teknologisk Institut tilkendt FULDT UD – ordregiverens argumenter om, at udgiften var produktudvikling, der kunne aktiveres, og om manglende tabsbegrænsning, blev afvist.
- Enighed mellem parterne. I [2007-0013554](#) anerkendte de indklagede både ansvaret og kravets størrelse, og nævnet tilkendte det fulde beløb på 125.861,68 kr.
- Selv beskudne, men dokumenterede beløb. I [2008-0016965](#) blev det fulde krav på 17.125 kr. tilkendt.

Niveauet for skønsmæssigt fastsat negativ kontraktinteresse ligger i praksis lavt – typisk mellem 20.000 kr. ([05-112.109](#)) og 175.000 kr. ([2016-449](#)), uanset at de nedlagte påstande ofte er mange gange højere.

LOV	Lov om Klagenævnet for Udbud § 14, stk. 1	
PRAKSIS	Klagenævnet for Udbud · Erstatning til tilbudsgiver for negativ kontraktinteresse efter ulovligt udbud af daginstitutionsmøbler	03.07.2018
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for afholdte tilbudsomkostninger efter annulleret tildelingsbeslutning	20.12.2017
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning til forbigået tilbudsgiver efter anvendelse af ulovlig evalueringsmodel	04.10.2017
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for negativ kontraktinteresse efter uretmæssig annulation af udbud	19.01.2017
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for afholdte tilbudsomkostninger efter ulovlige udbudsbetingelser	31.10.2016
	Klagenævnet for Udbud · Skønsmæssig fastsættelse af erstatning for tilbudsudgifter	03.11.2010
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for ulovligt udbud: Tilkendelse af negativ kontraktinteresse efter annulleret tildeling	19.07.2010
	Klagenævnet for Udbud · Tilbudsgiver fik medhold i krav om erstatning for tilbudsudgifter grundet ordregivers udbudsfejl	15.12.2009
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for overtrædelse af udbudsregler vedrørende møbelleverancer	13.02.2009
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for ulovligt udbud af tolkeydelser efter brug af ukendte tildelingskriterier	22.09.2005
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tilbudsudgifter efter udbudsfejl ved tolkeydelser	06.04.2005
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for tilbudsomkostninger grundet ulovlige krav i udbudsmateriale	01.03.2005

Klagebehandling, sagsgang og forrentning ved Klagenævnet for Udbud

Klageberettigelse. Erstatningspåstand kan kun nedlægges af en klageberettiget, jf. [lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 1, nr. 1](#), hvorefter klage kan indgives af »enhver, der har en retlig interesse heri«.

En forbigået tilbudsgiver har utvivlsomt retlig interesse. Kredsen kan strække sig længere: i [22/14567](#) fik en UNDERENTREPRENØR tilkendt 4 mio. kr., og klageberettigelsen var forinden anerkendt, fordi den prækvalificerede tilbudsgivers formåen hvilede på en støtteerklæring fra underentreprenøren, og der forelå en eksklusiv samarbejdsaftale. Omvendt viser [22/14574](#), at man ikke kan kræve erstatning vedrørende en sag, hvor man alene var INTERVENIENT og ikke part.

Erstatningssagen er som regel en selvstændig, efterfølgende sag. Klagenævnet for Udbud udskiller i praksis erstatningsspørgsmålet og afgør det ved en særskilt kendelse, ofte 1-2 år efter grundkendelsen – jf. fx forløbet Holbæk-sagen, hvor [grundkendelsen](#) af 21. januar 2016 blev fulgt op af [erstatningskendelsen](#) af 19. januar 2017. [§ 8, stk. 1](#) tager udtrykkeligt højde herfor: erstatningsspørgsmålet udskilt, løber søgsmålsfristen for de i første omgang afgjorte klagepunkter først fra afgørelsen om erstatningsspørgsmålet.

Nævnet afgør kun ud fra parternes påstande. Ved en ændring i 2011 blev § 14 konsekvensændret, så »fremsætter et krav« blev til »nedlægger påstand«. Af forarbejderne fremgår, at det var en konsekvensændring som følge af, at »Klagenævnet for Udbuds afgørelse skal basere sig på de påstande og forhold, som parterne har nedlagt eller fremført«. Nævnet kan derfor ikke tilkende erstatning af egen drift.

Bindende afgørelse med domstolsadgang. Klagenævnet for Udbuds erstatningsafgørelser er bindende – til forskel fra visse private klagenævn er der ikke tale om henstillinger, som den indklagede kan meddele ikke at ville følge. Afgørelsen kan dog indbringes for domstolene inden 8 uger efter [§ 8, stk. 1](#), og INDBRINGELSEN HAR OPSÆTTENDE VIRKNING. Denne standardformulering afslutter stort set alle erstatningskendelser. Konsekvensen kan være forsinkende: i [22/14574](#) sluttede nævnet af procesøkonomiske grunde erstatningssagen, da trafikselskaberne indbragte grundkendelsen for retten – men da Retten i Svendborg stadfæstede uden at behandle erstatningsspørgsmålet, GENOPTOG nævnet sagen, fordi forudsætningen for at slutte den ikke var opfyldt.

Gebyr og sagsomkostninger. Efter [bekendtgørelse om Klagenævnet for Udbud § 5](#) skal der ved indgivelse af klage indbetales et gebyr, og efter [§ 9](#) kan nævnet pålægge indklagede at betale klagerens sagsomkostninger, når klageren får helt eller delvist medhold. Beløbene ligger i erstatningssager typisk mellem 10.000 og 35.000 kr. – i [24/10820](#) blev der tilkendt yderligere 35.000 kr., så de samlede sagsomkostninger udgjorde 60.000 kr. Taber klageren erstatningssagen, går omkostningerne den anden vej: i [22/14562](#) skulle Atea betale 25.000 kr. til Region Sjælland, og i [J.nr. 25/01946](#) 20.000 kr. til Odsherred Kommune.

Forrentning. Erstatningen forrentes som hovedregel efter [renteloven § 3, stk. 4](#) fra det tidspunkt, hvor erstatningspåstanden blev nedlagt – det vil sige fra retsforfølgningens indledning. Dette er fastslået i [24/10820](#) (procesrente fra den 11. november 2024) og præciseret i [22/14567](#), hvor nævnet forrentede fra fremsættelsesdagen den 14. juli 2022 og udtrykkeligt afviste at anvende særreglen i [renteloven § 3, stk. 5](#) til at fastsætte et tidligere rentetidspunkt. Klagenævnet for Udbud er altså tilbageholdende med at forrente fra tildelingstidspunktet.

Betalingsfrist. Ved erstatningsafgørelser fastsættes typisk en betalingsfrist på 8 uger – svarende til søgsmålsfristen – mens sagsomkostninger som regel skal betales inden 14 dage.

LOV

[Lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 1](#)
[Lov om Klagenævnet for Udbud § 8, stk. 1](#)
[Lov om Klagenævnet for Udbud § 14, stk. 1](#)
[RenteLoven § 3, stk. 4](#)

PRAKSIS	Klagenævnet for Udbud · Vognmand Andreas R. Søborg A/S mod Odsherred Kommune: Erstatningskrav afvist trods udbudsretlig overtrædelse	03.03.2026
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling	24.03.2025
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	22.12.2023
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for mistet fortjeneste efter udbudsfejl ved etablering af renseanlæg	29.11.2023
	Klagenævnet for Udbud · Afgørelse om erstatning efter ulovlig frafaldelse af mindstekrav i udbud om flextrafik	13.12.2022
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for negativ kontraktinteresse efter uretmæssig annullation af udbud	19.01.2017
	Klagenævnet for Udbud · Annullation af udbud og overgang til forhandling var uberettiget, da et tilbud var konditionsmæssigt	21.01.2016

Sammenhængen med domstolspraksis: Højesteret, landsretterne og de obligationsretlige rammer

Erstatningskrav for overtrådte udbudsregler kan anlægges DIREKTE ved domstolene, og Klagenævnet for Udbuds afgørelser kan indbringes efter [§ 8, stk. 1](#). Domstolspraksis er derfor ikke blot parallel, men styrende for nævnets linje.

Højesteret har fastlagt bevisbyrdefordelingen ved annullationsindsigelsen. [Sag 88/2010](#) – Montaneisen GmbH mod Kystdirektoratet, om minerydningen på Skallingen – er den ledende dom. Højesteret fastslog for det første, at Kystdirektoratet var forpligtet til at se bort fra et tilbud med et grundlæggende forbehold:

»Kystdirektoratet var derfor i medfør af artikel 2 i udbudsdirektivet forpligtet til at se bort fra Minegruppens tilbud.«

Forpligtelsen gælder, selv om ordregiveren tidligere har orienteret markedet om en foreløbig tildeling, da den endelige beslutning først træffes, når tilbuddene er fuldt evalueret. For det andet placerede Højesteret bevisbyrden for det alternative hændelsesforløb hos ORDREGIVEREN og lagde ved den konkrete vurdering vægt på, at Danmark var internationalt forpligtet til at gennemføre rydningen, at der var tidspres og et genudbud ikke realistisk, og at der ikke forelå konkrete holdepunkter for, at en merbevilling ikke kunne opnås. For det tredje udmålte Højesteret erstatningen SKØNSMÆSSIGT til 4.000.000 kr. mod et krav på 6.342.652,01 kr., med udtrykkelig bemærkning om, at usikkerheden om, hvorvidt Montaneisen kunne realisere det påberåbte dækningsbidrag på 8 %, talte for et nedslag. Højesteret anvender altså nøjagtigt den samme metode som Klagenævnet for Udbud – eller rettere: nævnet anvender Højesterets metode.

Landsretterne har tilsvarende tilkendt positiv opfyldelsesinteresse ved udbudsovertrædelser. I

[BS-2766/1996-VLR](#) fandt Vestre Landsret Aalborg Kommune ansvarlig for at have antaget et tilbud, der ikke var til stede ved tilbudsåbningen, og tilkendte 1,1 mio. kr. i mistet positiv kontraktsinteresse – i forlængelse af en forudgående afgørelse fra Klagenævnet for Udbud og med tabet fastlagt ved syns- og skønserklæring. Dommen illustrerer et bevismiddel, der er langt mere udbredt ved domstolene end for nævnet: SYN OG SKØN over den tabte fortjeneste. Flere af de sager, hvor Klagenævnet for Udbud reducerer skønsmæssigt, ville formentlig kunne have været underbygget bedre ad denne vej.

De obligationsretlige rammer for tabsopgørelsen. Klagenævnet for Udbuds erstatningsudmåling hviler på almindelige obligationsretlige principper, og Højesteret har i den nyeste praksis præciseret, hvordan positiv opfyldelsesinteresse kan opgøres uden en konkret dækningsdisposition. I [BS-36449/2025-HJR](#) fastslog Højesteret, at de almindelige obligationsretlige principper finder anvendelse, og at det IKKE er en betingelse for at kræve erstatning, at der foretages dækningssalg eller dækningskøb – den skadelidte kan i stedet opgøre tabet som en ABSTRAKT PRISDIFFERENCE mellem den aftalte pris og markedsværdien. Det forudsætter dog, at prisdiffERENCE GODTGØRES; i sagen skete det ved en skønserklæring, og Højesteret fandt ingen grund til at tilsidesætte skønsmændens vurdering. Spørgsmålet var så nyt, at Højesteret i [BS-48656/2023-HJR](#) ophævede landsrettens afvisning af anken efter [retsplejelovent § 368 a](#), netop fordi der ikke forelå retspraksis herom.

Overført til udbudsretten understøtter dette den metode, Klagenævnet for Udbud anvender: klageren behøver ikke godtgøre en konkret realiseret alternativ disposition, men skal godtgøre STØRRELSEN af det tabte dækningsbidrag – og gør klageren det med en kvalificeret, efterprøvet opgørelse (fx en sagkyndig erklæring, der reelt muliggør sammenligning), er der ikke grundlag for at tilsidesætte den. Omvendt viser [24/10820](#), at en revisorerklæring efter ISRS 4400 om aftalte arbejdshandlinger IKKE i sig selv er nok, når referencegrundlaget ikke muliggør en egentlig sammenligning.

Byretspraksis. Erstatningssager på udbudsområdet føres ved byretterne som første instans, når de anlægges direkte, og Retten i Svendborgs dom af 12. maj 2022 om FynBus' frafald af et mindstekrav er omtalt i [22/14574](#) – retten stadfæstede Klagenævnet for Udbuds oprindelige afgørelse, men tog ikke stilling til erstatningsspørgsmålet, som blev genoptaget af nævnet. Denne arbejdsdeling – domstolene prøver lovligheden, nævnet afgør erstatningen – er praktisk kendetegnende for området, og forklarer hvorfor tyngden af den offentliggjorte erstatningspraksis netop ligger hos Klagenævnet for Udbud og ikke ved byretterne.

LOV	Lov om Klagenævnet for Udbud § 8, stk. 1	Retsplejelovent § 368a	
PRAKSIS	Højesteret · Erstatning ved misligholdt ejendomshandel uden dækningssalg: Opgørelse af abstrakt prisdifference		09.02.2026
	Højesteret · Højesterets ophævelse af landsrettens afvisning af ankesag om abstrakt prisdifference ved ejendomshandel		08.02.2024
	Højesteret · Kystdirektoratets erstatningsansvar for overtrædelse af udbudsregler ved antagelse af tilbud med grundlæggende forbehold		15.06.2012
	Landsretten · Erstatning for tabt fortjeneste ved overtrædelse af reglerne om offentligt udbud		14.03.2000
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling		24.03.2025
	Klagenævnet for Udbud · Afgørelse om erstatning efter ulovlig frafaldelse af mindstekrav i udbud om flextrafik		13.12.2022

§ 11 Sammenfatning: erstatningskravets tre flaskehalse

Klagenævnet for Udbuds erstatningspraksis kan sammenfattes i tre flaskehalse, som et krav skal igennem.

Første flaskehals – ansvarsgrundlaget – er sjældent den svære. Overtrædelser af [udbudsloven § 2, stk. 1](#) og de tilhørende regler om evaluering og tilbudsvurdering er som hovedregel ansvarspådragende, medmindre de er bagatelagtige. Hverken vanskelige tekniske skøn, undskyldelig retsvildfarelse eller det forhold, at fejlen ikke ændrede udbuddets udfald, fritager ordregiveren. I langt de fleste erstatningssager anerkender ordregiveren da også ansvarsgrundlaget udtrykkeligt.

Anden flaskehals – årsagssammenhængen – afgør reelt næsten alle sager. For POSITIV OPFYLDELSESINTERESSE skal klageren godtgøre at ville have vundet ved en korrekt proces. Kravet falder, hvis klagerens eget tilbud var ukonditionsræssigt, hvis tildelingen ville have krævet en kvalitativ vurdering, der aldrig blev foretaget, eller hvis udbuddet slet ikke kunne føre til en lovlig tildeling. Gør ordregiveren gældende, at udbuddet ville være blevet annulleret, er det ORDREGIVEREN, der skal sandsynliggøre dette, jf. Højesterets Montaneisen-princip – og Klagenævnet for Udbud vurderer indsigelsen håndfast: et markant økonomisk incitament til genudbud eller samtidig dokumenteret tvivl om klagerens løsning løfter bevisbyrden, mens efterrationaliserede indsigelser, der strider mod ordregiverens egne samtidige vurderinger eller mod, at kontrakten er videreført efter annullationskendelsen, ikke gør. For NEGATIV KONTRAKTINTERESSE gælder den skarpt formulerede dobbeltbetingelse: kravet falder, hvis udbuddet ikke var egnet til at danne grundlag for en lovlig tildeling OG klageren var eller burde være bekendt med det forhold, der udgjorde overtrædelser. Ond tro-doktrinen er dermed den enkeltfaktor, der oftest koster klageren tilbudsomkostningerne – og den rammer særligt hårdt, når klageren selv under udbuddet har stillet spørgsmål til netop det forhold, der senere viste sig ulovligt.

Tredje flaskehals – tabsopgørelsen – koster typisk 25-50 % af kravet. Klagenævnet for Udbud beregner positiv opfyldelsesinteresse som mistet dækningsbidrag eller nettofortjeneste, aldrig som bruttoavance, og fradrager sparet risiko, generalomkostninger, frigjort kapacitet og enhver post, der ville udgøre dobbelterstatning. Nævnet fastsætter derefter erstatningen SKØNSMÆSSIGT under hensyn til kontraktperiodens længde, usikkerheden om indtjeningsgraden og manglende oplysning om klagerens tabsbegrænsning. Ved negativ kontraktinteresse er dokumentationskravet det centrale: interne timer skal opgøres til FAKTISKE LØNOMKOSTNINGER – ikke salgpris – og timeforbrug skal kunne underbygges. Udgifter til aktindsigt, klagesagen og advokatbistand under klagesagen er ikke erstatningsberettigede.

Samlet betyder dette, at en forbigået tilbudsgiver med udsigt til en millionerstatning bør fokusere sin bevisførelse tre steder: dokumentere, at man ved en korrekt evaluering ville have vundet (helst ved at få det fastslået allerede i annullationskendelsen, som i [24/10820](#)); imødegå annullationsindsigelsen med ordregiverens EGNE samtidige tilkendegivelser; og underbygge dækningsbidraget med et referencegrundlag, der reelt muliggør sammenligning af kontraktvilkår og konkurrencesituation – samt aktivt oplyse om kapacitetsudnyttelse og tabsbegrænsning, som er de to punkter, nævnet gentagne gange fremhæver som uoplyste.

Omvendt bør en tilbudsgiver, der opdager en fejl i udbudsmaterialet FØR tilbudsfristen, være opmærksom på, at et fortsat bud med kendskab til fejlen efter fast praksis afskærer erstatning for tilbudsomkostningerne – også selv om ordregiverens overtrædelse er grov.

LOV

[Lov om Klagenævnet for Udbud § 14, stk. 1](#)
[Udbudsloven § 2, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Kystdirektoratets erstatningsansvar for overtrædelse af udbudsregler ved antagelse af tilbud med grundlæggende forbehold

15.06.2012

Klagenævnet for Udbud · Erstatningskrav afvist efter mangelfuldt udbud hos Billund Varmeværk	19.12.2025
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling	24.03.2025
Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	22.12.2023
Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt	17.12.2020
Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav da annulation af udbud var sandsynlig	08.10.2020

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Lov om Klagenævnet for Udbud § 8	stk. 1	Lov om Klagenævnet for Udbud § 13	stk. 1
Lov om Klagenævnet for Udbud § 14	stk. 1, 2	RenteLoven § 3	stk. 4
Udbudsloven § 2	stk. 1	Udbudsloven § 185	stk. 2

MATERIALE Citerede afgørelser

51 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		3
09.02.2026	Erstatning ved misligholdt ejendomshandel uden dækningssalg: Opgørelse af abstrakt prisdifference	36449-2025
08.02.2024	Højesterets ophævelse af landsrettens afvisning af ankesag om abstrakt prisdifference ved ejendomshandel	bs-48656-2023-hjr
15.06.2012	Kystdirektoratets erstatningsansvar for overtrædelse af udbudsregler ved antagelse af tilbud med grundlæggende forbehold	88-2010
LANDSRETTE · ANKEINSTANS		1
14.03.2000	Erstatning for tabt fortjeneste ved overtrædelse af reglerne om offentligt udbud	5451-6536
KLAGENÆVNET FOR UDBUD · NÆVN / KLAGEINSTANS		47
03.03.2026	Vognmand Andreas R. Søborg A/S mod Odsherred Kommune: Erstatningskrav afvist trods udbudsretlig overtrædelse	J.nr. 25/01946
19.12.2025	Erstatningskrav afvist efter mangelfuldt udbud hos Billund Varmeværk	25/05818
24.03.2025	Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling	24/10820
22.12.2023	Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	22/14562
29.11.2023	Erstatning for mistet fortjeneste efter udbudsfejl ved etablering af renseanlæg	22/14567
13.12.2022	Afgørelse om erstatning efter ulovlig frafaldelse af mindstekrav i udbud om flextrafik	22/14574
13.10.2021	Afslag på erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig direkte tildeling	21/04186

25.02.2021	Krav om erstatning for tilbudsomkostninger afvist efter annulleret udbud grundet tilbuddets ukonditionsmæssighed	20/02619
10.02.2021	Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt	20/05568
17.12.2020	Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt	20/06297
08.10.2020	Afvisning af erstatningskrav da annulation af udbud var sandsynlig	20/04801
14.07.2020	Afvisning af erstatningskrav for tilbudsudgifter på grund af åbenlyse fejl i udbudsmateriale og klagers egen skyld	20/05029
14.05.2020	Afvisning af erstatningskrav på grund af tilbudsgivers kendskab til ulovlig evalueringsmodel	20/00564
03.07.2018	Erstatning til tilbudsgiver for negativ kontraktinteresse efter ulovligt udbud af daginstitutionsmøbler	17/01401
20.12.2017	Erstatning for afholdte tilbudsomkostninger efter annulleret tildelingsbeslutning	17/00351
04.10.2017	Erstatning til forbigået tilbudsgiver efter anvendelse af ulovlig evalueringsmodel	17/00488
19.01.2017	Erstatning for negativ kontraktinteresse efter uretmæssig annulation af udbud	2015-6250
31.10.2016	Erstatning for afholdte tilbudsomkostninger efter ulovlige udbudsbetingelser	2016-449
23.05.2016	Erstatningskrav for tabt fortjeneste afvist på grund af manglende årsagssammenhæng i udbudssag	2014-8314
21.01.2016	Annulation af udbud og overgang til forhandling var uberettiget, da et tilbud var konditionsmæssigt	2015-6250
28.11.2012	Erstatning for tilbudsomkostninger efter konstateret overtrædelse af udbudsreglerne	2011-0026344
03.09.2012	Erstatningskrav afvist på grund af manglende årsagssammenhæng trods tidligere konstaterede udbudsfejl	2010-0022201
23.02.2012	Afvisning af erstatningskrav for tilbudsomkostninger på grund af manglende årsagssammenhæng	2011-0024383
16.02.2012	Afvisning af erstatningskrav for negativ kontraktinteresse på grund af manglende årsagsforbindelse i udbudssag	2011-0024071
25.11.2011	Erstatningskrav for tilbudsomkostninger afvist grundet manglende årsagssammenhæng	2010-0022370
14.09.2011	Afvisning af erstatningskrav for tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	2010-0023215
12.08.2011	Erstatning for tilbudsomkostninger grundet fejl i kontrolbud ved udbud af redningsberedskab	2010-0021720
03.11.2010	Skønsmæssig fastsættelse af erstatning for tilbudsudgifter	2008-0018063
19.10.2010	Erstatning for tilbudsomkostninger efter udbudsfejl vedrørende vejledningstjenester	2009-0019614
19.07.2010	Erstatning for ulovligt udbud: Tilkendelse af negativ kontraktinteresse efter annulleret tildeling	2009-0019655

25.01.2010	Erstatning for tabt fortjeneste efter udbudsfejl ved digitalt formidlingsprojekt	2009-001953
15.12.2009	Tilbudsgiver fik medhold i krav om erstatning for tilbudsudgifter grundet ordregivers udbudsfejl	2008-0016965
13.02.2009	Erstatning for overtrædelse af udbudsregler vedrørende møbelleverancer	2007-0013554
21.09.2007	Erstatning for ulovligt udbud af affaldsbeholdere	05-97.232
12.07.2007	Erstatning for udbudsfejl ved indkøb af høretekniske hjælpemidler	2006-0007516
21.02.2007	Afvisning af erstatningskrav for tilbudsomkostninger trods grov overtrædelse af udbudsregler	2006-0005063
28.04.2006	Erstatning for tabt fortjeneste efter ulovlig tildeling af kontrakt til en anden tilbudsgiver	2005-0002499
22.09.2005	Erstatning for ulovligt udbud af tolkeydelser efter brug af ukendte tildelingskriterier	05-112.109
07.07.2005	Skønsmæssig fastsættelse af erstatning efter overtrædelse af udbudsregler	04-23.447
04.07.2005	Erstatningskrav afvist efter vildledende udbudsmateriale om bygherre	03-222.127
14.06.2005	Tilbudsgiver tilkendt erstatning for mistet entreprise efter overtrædelse af Tilbudsloven	04-220.283
06.04.2005	Erstatning for tilbudsudgifter efter udbudsfejl ved tolkeydelser	04-91.428
01.03.2005	Erstatning for tilbudsomkostninger grundet ulovlige krav i udbudsmateriale	04-37.538
03.02.2005	Erstatningskrav efter udbud afvist grundet manglende årsagssammenhæng	04-111.497
02.12.2004	Erstatningskrav afvist trods overtrædelse af udbudsregler på grund af manglende årsagssammenhæng	03-228.335
13.09.2004	Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter overtrædelse af Tilbudsloven	03-200.050
24.03.2004	Afvisning af erstatningskrav på grund af ukonditionsmæssigt tilbud trods ordregivers udbudsfejl	02-137.810